

"כְּמוֹ אֹר גָּדוֹל פָּנִיךָ עִיר צִיּוֹן הַקְדוּשָׁה
שְׁלוֹם לָךְ עִיר
בְּתוֹךְ אֹר טְהוֹר פָּנִיךָ עִיר צִיּוֹן הַקְדוּשָׁה
שְׁלוֹם לָךְ עִיר"
(סְלֵם (שְׁלוֹם לָךְ עִיר) / פִּיוט בְּשֵׁפֶת הַגֵּעַז מִמְסוֹרֶת אֲתִיּוּפִיָּה - תְּרַגּוֹם: אֲבַג'ה מְדַהֲנִי / אֲלִמּוּג בְּהַר)

חג הסיגד: מאגר מקורות מוער

חג הסיגד הוא המפורסם ביותר מכל מנהגי קהילת ביתא ישראל¹. הסיגד – מלשון סגידה – הוא חג ייחודי לקהילה בו חוגגים בכל שנה את חידוש הברית בין אלוהים ועם ישראל, כ"ט בחשוון – חמישים יום לאחר יום הכיפורים. באתיופיה מנהג הקהילה היה לעלות עם ספרי הקודש להר המשקיף לכיוון ירושלים לתפילה מיוחדת. בישראל התקבלה המסורת לקיים את החג בטיילת ארמון הנציב המשקיפה לעיר העתיקה. (מידע בסיסי בעברית על החג [כאן](#)) החג הוא סמל חזק ביותר לכמיהה האדירה לירושלים שהחזיקה את הקהילה היהודית העתיקה באתיופיה במשך הדורות, ואנשים רבים מספרים על הכוח שנתן החלום עם כל צעד מפרך שעשו בדרך להגשמתו. עבור יהודים וישראלים כולם - הסיגד הוא הזדמנות נפלאה להכיר ולהוקיר את קהילת ביתא ישראל, ההיסטוריה והמסורת שלה והמסע המורכב שלה לארץ ישראל כמו גם את הקשיים במפגש בין החלום והמציאות.

מה אפשר לעשות עם החומרים במאגר הזה?

- להכיר ולהוקיר את תרבות ומורשת קהילת ביתא ישראל, קהילה יהודית עתיקה ומיוחדת
- לאפשר הרחבה של הרפרטואר התוכני השליחותי: להעמיק ולהרחיב שיח המורכב סביב ישראל
- להדגים באמצעות הסיגד את הקשר המיוחד של העם היהודי לירושלים

חומרי רקע

- "הסיגד שלי" [סרטון של הסוכנות היהודית](#) (בעברית עם תרגום לאנגלית)
- מצגת עם מידע על חג הסיגד [באנגלית](#)
- ציר זמן של יהדות אתיופיה [בעברית](#).
- סיפורו של פרדה יזזו אקלום, סוכן "המוסד" ופורץ הדרך של העלייה מאתיופיה לישראל דרך סודאן (קישור לחוברת [בעברית](#) ו[אנגלית](#))
- מגוון חומרים באתר פורום [ירוסלם](#) (עברית ואנגלית): קואליציה של ארגונים חברתיים שפועלים לשילוב מורשת יהדות אתיופיה בסיפור הישראלי באמצעות כנסים על מנהיגים פורצי דרך, מסעות לימודיים באתיופיה וסיורי מורשת בישראל.
- נשים פורצות דרך מקהילת יהודי אתיופיה ממשיכות בימינו לחולל שינוי חברתי: [קישור לחוברת](#) בעברית על חרות טקלה ואסרסי גטו, שהצילו יהודים וסייעו בעלייתם לישראל

¹ כמה מילים על שימוש בשפה: למרות שבתנ"ך למילה עדה יש משמעות חיובית, לצערנו בהקשר הישראלי הפך השימוש במושג "עדה" כינוי לקבוצות מוחלשות – בעוד שהקבוצות החזקות יותר קבלו את התואר "קהילה". במשך תקופה ארוכה היו דיונים פנימיים בתוך הקהילה האתיופית בישראל מה נכון? מה מחזק את הדימוי של הקהילה? אשר על כן במאגר הזה נמליץ להשתמש במונחים הבאים:

- "קהילת ביתא ישראל" (השם המקורי, שלא נמצא בשימוש נרחב על כן אולי זו הזדמנות ללמד שביטא ישראל משמעותו – בית ישראל / בני ישראל)
- "הקהילה האתיופית"
- "ישראלים יוצאי אתיופיה"

- From Sinai to Ethiopia: [\(קישור לרכישת הספר\)](#) הרב שרון שלום : Rabbi Sharon Shalom ([amazon link](#))
- אסופת ראיונות, מוסיקה וסרטונים ייחודים של [בית אבי חי](#) (בעברית)
- מערכי לימוד ופעילות על חג הסיגד [באתר מדרשת](#).
- מבצע שלמה: [סרטון](#) (עם כתוביות אנגלית) ועוד [סרטון מקורי](#) מארכיון צה"ל
- The Ethiopian Aliyah, 30 years later [סרטון של הקונגרס היהודי העולמי](#) (אנגלית)

ספרים ומשחקים לילדים ונוער

- עץ הסוכריות של יובי: לזלי סימפסון ([לרכישת הספר](#) בעברית) Yuvi's Candy Tree: Lesley Simpson ([amazon link](#))
- ירוס הולכת לירושלים: בת עמי מלניק. [אתר הסיפור באנגלית](#) של תנועת דרור ישראל ; [דף הפייסבוק](#) של הספר (עברית); [לרכישת הספר](#) בעברית.
- המסע לירוסלם : משחק קופסא של הנוער העובד והלומד. [קישור לסרטון](#) ו[קישור לרכישת המשחק](#)
- [ערכה חינוכית](#) של בית התפוצות (בעברית) הכוללת פתגמים, סיפורים ותמונות
- פתגמים! [בקישור זה](#) פתגמים שניתן ללמד ברוח החג

אומנות, מוסיקה ותרבות

- "הרוקמות" [\(קישור לדף בפייסבוק\)](#) עסק חברתי, יזמת נשים יוצאות אתיופיה החיות בשדרות. הנשים יוצרות יחד אמנות מסורתית רקמה אתיופית בעבודת יד.
- אוכל אתיופי לחג: שלושה מתכונים עם הסברים תרבותיים [\(קישור למתכונים והסיפורים באנגלית\)](#)
- [חברת דיגיטלית](#) של הל"ז העברי על חג הסיגד עם תפילות, הסבר הטקסים ועוד (בעברית).
- מגוון אירועים וחומרים חינוכיים (באנגלית) באתר "[בכל לשון](#)"
- "נוסעת אל עצמה" סיפורה של אסתר רדא שעד גיל 6 דיברה אמהרית שוטפת ואז הפסיקה. בעקבות המפגש עם בעלה החלה לשיר בשפת אמה - וגם אז פחדה שהיא לא אותנטית. [סרטון](#) של 6 דקות (עברית)
- תפילות חג הסיגד בטיילת ארמון הנציב בירושלים [\(סרטון של 2 דקות\)](#) ועוד [סרטון של 2 דקות](#)
- [מוסיקה!](#) מתוך: חוגגים את הסיגד בבית אבי חי